

Posudek na magisterskou práci Dany Kroupové

Téma: Vztah já-Ty u Martina Bubera a jeho radikalizace u Emmanuela Lévinase

Magisterská práce Dany Kroupové má 86 stran a je rozdělena do sedmi částí. V první, úvodní části autorka vymezuje téma a představuje cíl a metodu práce. Druhá část je věnována Buberovu životu a vlivům formujícím jeho myšlení. Třetí část pak v detailu analyzuje pojetí vztahovosti v jeho knize Já-Ty. Následuje čtvrtá část, věnovaná kritice Franze Rosenzweiga, která pro autorku představuje jakési přemostění od Bubera k Lévinasovi. V páté části je představen Lévinasův život a jeho myšlení, opět kontextuálně, zdůrazněny jsou jak myšlenkové a duchovní vlivy, tak odpovědi na dějinné události. Pátá část přináší detailní analýzu vztahovosti v Lévinasově práci Totalita a nekonečno. Následuje sedmá část v níž je Buberovo a Lévinasovo pojetí vztahovosti uvedeno do kritického rozhovoru, a osmá část, autorčin vlastní rozpracovaný závěr, v němž se vrací k úvodu práce a odpovídá na otázky v něm vyslovené. Následuje bibliografie, která zahrnuje především cizojazyčnou literaturu, čítá 14 primárních pramenů, 38 knih a článků spadajících pod sekundární literaturu, a čtyři odkazy na elektronické zdroje. O solidnosti práce dále svědčí bohatý poznámkový aparát, zahrnující 327 položek.

U práce jako celku je třeba ocenit její promyšlenou strukturu i práci s detailem. Studentka vycházela z velkého množství pramenů, v němž se dokázala dobře zorientovat a najít úhel pohledu, který umožnil soustředěnost na hlavní téma. Další velké plus je osobitý přístup. Vedle práce s primární i sekundární literaturou nechybí vlastní komentáře, poznámky, hodnocení. Autorka sama si uvědomuje hranice své práce - např. nepojednává o vlivu chasidismu na Buberovo dílo ani neanalyzuje Lévinasovy spisy věnované rabínskému judaismu. Ač by tato témata byla rovněž zajímavá, oceňují důslednou soustředěnost na zvolené hlavní téma - i to, že autorka v závěru odpovídá na otázky, které si vytkla v úvodu: v čem se liší přístup ke vztahovosti u Bubera a Lévinase, jaká rizika přináší Lévinasova asymetrická radikalizace Bubera a zda je tato radikalizace oprávněná. Zaujala mě její kritika Lévinasova čtení Bubera, podložená podložená prací Elisabeth Lipari, ukazující na paralelní přístup obou filosofů a na nedostatek skutečného dialogu mezi nimi, její práce se vztahem mezi filosofickým a poetickým jazykem, její interpretace odpovědnost za druhého.

Práci doporučuji k obhajobě s navrženým stupněm výtečně (A). Během rozpravy navrhuji věnovat pozornost následujícím otázkám: Je asymetricky pojatá etika u Lévinase realizovatelná v rámci dějin nebo má utopický či eschatologický charakter? Co brání u Bubera tomu, aby nedošlo k formalizaci “vnitřního zákona” (81) vztahovosti?

9.1. 2013

Doc. Ivana Noble, PhD.